

De Tweede Kamer
Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
T.a.v. de heren Dijkgraaf en Van Zwol
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 9 april 2024
Tel (035) 697 80 00
E-Mail info@nierstichting.nl
Betreft Maatschappelijk belang van Gezonde Nieren

Geachte heren informateurs,

Wist u dat 1,7 miljoen Nederlanders nierschade hebben? En dit aantal neemt toe. Nierschade is onomkeerbaar en is verraderlijk, want vaak merk je het pas als het te laat is. Zelfs lichte nierschade zorgt voor vervroegd overlijden door het risico op hartfalen. Als we nu niets doen, wordt het straks wereldwijd doodsoorzaak nummer 5. En zijn de gevolgen enorm voor de kwaliteit van leven, de zorgkosten en beschikbare arbeidskrachten binnen de maatschappij. Onnodig, want we kunnen toenemende nierschade voorkomen.

De Nierstichting en Nierpatiënten Vereniging Nederland (NVN) streven naar een toekomst met zo min mogelijk nierziekten en een beter leven voor mensen met een nierziekte. Onze ambitie is dat in 2030:

- De toename in aantal mensen met chronische nierschade een halt is toegeroepen;
- Complicaties zoals hart- en nierfalen met een kwart is gedaald;
- Het aantal mensen dat dialyseert of een nieuwe nier nodig heeft met 20% is gedaald, en
- De persoonlijke levenskwaliteit van nierpatiënten aanzienlijk is verbeterd.

Daarom werken wij aan innovatieve oplossingen om nierziekten in de toekomst te voorkomen, beter te behandelen en te genezen. Ook zetten we ons in voor meer donornieren en een betere kwaliteit van leven van nierpatiënten. Kinderen met een nierziekte krijgen onze speciale aandacht. Dit kunnen we niet alleen! We hebben de politiek en de overheid hard nodig. Geef chronische nierschade meer prioriteit.

Wij vragen het nieuwe kabinet om het volgende.

➔ **Voorkom dat dit volksgezondheidsprobleem steeds verder groeit. Erken chronische nierschade als een serieuze bedreiging voor de volksgezondheid en geef niergezondheid prioriteit.**

Chronische nierschade kan grotendeels worden voorkomen.

- Enerzijds door chronische nierschade vroeg op te sporen en adequaat te behandelen, om zo verergering van de schade en complicaties als nier- en hartfalen te voorkomen.
- Anderzijds door de onderliggende risico- en leefstijlfactoren aan te pakken zoals diabetes, hoge bloeddruk en overgewicht, nieronveilig medicijngebruik en zoutgebruik.

Het is tijd voor actie. We vragen het nieuwe kabinet om die reden de volgende maatregelen te steunen:

- Zorg voor structureel gefinancierde landelijke aanpak vroeger opsporen binnen én buiten de zorg.
- Inbedding van chronische nierschade in programmatische netwerkzorg en verzekerde zorgpaden. Met structurele gelden voor innovatieve transmurale initiatieven in de regio.
- Monitoring op chronische nierschade door structurele landelijke cijfers is nodig. Door inbedding en koppeling aan data in landelijke datasystemen zoals VTV, CBS, Nivel, Ziekenhuisdata. Niet alleen registratie van (vroeg stadium van) nierinsufficiëntie en nierfalen maar ook albuminurie.
- Een Gezonde Generatie: We willen onze kinderen beschermen en gezond houden. Vooral voor mensen die het al moeilijk hebben. Door gezond eten en drinken aantrekkelijker en goedkoper te maken. Door minder prestatiedruk op jongeren en meer aandacht voor elkaar. Én meer ruimte om te bewegen, rookvrij natuurlijk. Een gezonde omgeving voor onze kinderen. Dat is hard nodig want, meer dan de helft van de Nederlanders is nu al chronisch ziek. Daarom bundelen wij, als gezondheidsfondsen, de krachten met iedereen die samen met ons wil werken aan de Gezonde Generatie.

➔ **Blijf investeren in kennis voor de toekomstige kenniseconomie van Nederland én voor de grote maatschappelijke uitdagingen onder meer in de Life Sciences & Health-sector (LSH). En zet in op baanbrekende innovaties met een krachtig zorgperspectief via het Nationaal Groeifonds.**

Voor cofinanciering van innovaties die oplossingen bieden voor grote maatschappelijke uitdagingen in o.a. de zorg. Op dit moment draagt het Nationaal Groeifonds bij aan meerdere projecten in gezondheid en zorg, zoals RegMed XB Pilotfabriek, Health-RI, Onco Accelerator, Biotech Booster, NXTGEN Hightech en PharmaNL, waarbij diverse gezondheidsfondsen ook betrokken zijn. Het betreft nieuwe samenwerkingsverbanden met het bedrijfsleven die bijdragen aan valorisatie van kennis en het vergroten van het verdienvermogen van Nederland. Innovaties als deze maken dat er een toekomstperspectief is voor patiënten, het bedrijfsleven en de wetenschap. Het Groeifonds is een enorme katalysator voor regeneratieve geneeskunde en draagt daarmee bij aan een vergroting van de innovatiekracht en het samenwerkingsklimaat in Nederland, en daarmee aan de Europese en mondiale positie van ons land.

Veelbelovend onderzoek en innovatie zoals in de regeneratieve geneeskunde vormt de sleutel voor genezing van chronisch zieken. En resulteert onder andere in een toename van de arbeidsparticipatie en een vermindering van ziekteverzuim, wat bijdraagt aan een verhoging van de arbeidsproductiviteit van Nederland.

We begrijpen dat een nieuw kabinet een eigen afweging wil maken met het Groeifonds. Voor de BV Nederland en ons zorgsysteem is het belangrijk om te oogsten wat al is gestart. Besteed als Groeifonds daarom de middelen aan die initiatieven die al zijn gestart en stel deze in staat tot succes te komen.

Want als de steun aan al gestarte initiatieven zoals RegMedXB niet doorgaat is dat kapitaalvernietiging. Daar zijn in het verleden slechte ervaringen mee opgedaan toen FES-gelden ineens werden gestopt en instituten zoals TiPharma, CTMM en BMM moesten stoppen.

➔ **Chronisch zieken en hun naasten zijn extra kwetsbaar als het gaat over hun sociaaleconomische positie. Voor hen is bestaanszekerheid nog belangrijker en zij verdienen extra aandacht in het regeerakkoord.**

Het gaat níet goed met de positie van deze groep mensen. Vooral op het gebied van bestaanszekerheid, zorg, ondersteuning en participatie hebben zij de afgelopen jaren grote achterstanden opgelopen. De kwaliteit van zorg en kwaliteit van leven van deze groep mensen wordt bedreigd door versnipperde wetgeving, bezuinigingen, onevenredige bureaucratie en gebrek aan een integrale visie.

➔ **Concluderend:**

- Voorkom dat chronische nierschade als volksgezondheidsprobleem steeds verder groeit. Dit vraagt om erkenning als een serieuze bedreiging voor de volksgezondheid en niergezondheid prioriteit te geven.
- Blijf investeren in kennis voor de toekomstige kenniseconomie van Nederland én voor de grote maatschappelijk uitdagingen onder meer in de Life Sciences & Health-sector (LSH).
- En biedt de kwetsbare groep van chronisch zieken en hun naasten bestaanszekerheid waar het gaat om hun sociaaleconomische positie.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u ons bereiken via #emailadres.

Met vriendelijke groet,

Tom Oostrom
Directeur Nierstichting

Marja Ho-Dac
Directeur NVN